

Prawa ofiar – w poszczególnych państwach

Finland

Stroną postępowania sądowego jest osoba, która wnosi o ukaranie sprawcy przestępstwa lub o kompensatę z tytułu przestępstwa. Ofiara przestępstwa może również zostać przesłuchana w celu przeprowadzenia dowodu.

Jeżeli prokurator odmówi wszczęcia postępowania, ofiara ma prawo wnieść prywatny akt oskarżenia.

Jak złożyć zawiadomienie o przestępstwie?

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa można złożyć funkcjonariuszom policji w miejscu popełnienia przestępstwa, na komisariacie policji lub – w przypadku wykroczeń – online lub telefonicznie. Osoba składająca zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa ma prawo do otrzymania pisemnego potwierdzenia złożenia zawiadomienia.

W jaki sposób mogę uzyskać informacje o przebiegu sprawy?

Policja przekazuje osobie składającej zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa dane do kontaktu w celu uzyskania dalszych informacji o sprawie.

Czy przysługuje mi pomoc prawna (w toku dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)? Na jakich warunkach?

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania pomocy prawnej przy składaniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, podczas przesłuchania i w trakcie rozprawy. Pomocy może udzielić adwokat, państwowy doradca prawny lub radca prawny.

Osoby uzyskujące niskie i średnie dochody mogą być uprawnione do pomocy prawnej finansowanej przez Skarb Państwa. W takich przypadkach Skarb Państwa pokryje całość lub część wynagrodzenia doradcy. O pomoc prawną można wnieść do organu publicznego udzielającego pomocy prawnej lub za pośrednictwem usługi elektronicznej. W imieniu ofiar przestępstw o pomoc prawną mogą występować również kancelarie prawne.

W przypadku przemocy domowej, przestępstw na tle seksualnym lub poważnych przestępstw przeciwko życiu, zdrowiu i wolności osobistej sąd może wyznaczyć ofierze doradcę prawnego oraz osobę udzielającą wsparcia. W takich przypadkach Skarb Państwa pokrywa wynagrodzenie takich osób bez względu na wysokość dochodów ofiary.

Czy mogę ubiegać się o zwrot kosztów (z tytułu uczestnictwa w dochodzeniu/śledztwie/procesie)? Na jakich warunkach?

Osoby wezwane do stawienia się w sądzie w celu wyjaśnienia okoliczności faktycznych sprawy są uprawnione do otrzymania od Skarbu Państwa zwrotu kosztów podróży poniesionych w związku z koniecznością stawienia się przed sądem. Można otrzymać dietę dzienną, jak również zwrot kosztów podróży oraz odszkodowanie z tytułu poniesionych strat finansowych.

Moja sprawa została umorzona, zanim trafiła do sądu. Czy mogę się odwołać?

Postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia postępowania można zaskarżyć do prokuratora generalnego, który ma prawo wnieść nowy akt oskarżenia.

Czy mogę uczestniczyć w procesie?

Tak, jako strona postępowania. Stroną postępowania sądowego jest osoba, która wnosi o ukaranie sprawcy przestępstwa lub o kompensatę z tytułu przestępstwa. Ofiara może zgodzić się z wymiarem kary żądanym przez prokuratora lub może zażądać innego rodzaju kary. Ofiar może sama dochodzić odszkodowania od sprawcy lub takie roszczenie może złożyć w jej imieniu prokurator.

Jaka jest moja rola w systemie wymiaru sprawiedliwości? Czy jestem na przykład: ofiarą przestępstwa, świadkiem, powodem cywilnym, oskarżycielem prywatnym? Czy mogę wybrać swoją rolę?

Stroną postępowania sądowego jest osoba, która wnosi o ukaranie sprawcy przestępstwa lub o kompensatę z tytułu przestępstwa. Ofiara przestępstwa może również zostać przesłuchana w celu przeprowadzenia dowodu.

Jeżeli prokurator odmówi wszczęcia postępowania, ofiara ma prawo wnieść prywatny akt oskarżenia.

Jakie są moje prawa i obowiązki wynikające z tej roli?

Osoba występująca w charakterze strony postępowania może zostać wezwana do stawienia się w sądzie, jeżeli jest to konieczne do wyjaśnienia okoliczności faktycznych sprawy. W takim przypadku jest ona uprawniona do otrzymania od Skarbu Państwa zwrotu poniesionych kosztów.

Na rozprawie strona postępowania ma obowiązek mówić prawdę.

Czy mogę składać oświadczenia przed sądem lub przedstawiać dowody? Na jakich warunkach?

Osoba występująca w charakterze strony postępowania ma prawo do przedstawiania dowodów. Na rozprawie strona postępowania będzie mieć możliwość przedstawienia swoich twierdzeń wraz z uzasadnieniem, złożenia zeznań i przedstawienia stanowiska, w którym może wyrazić swoją opinię na temat winy oskarżonego oraz kary, która ma zostać wymierzona.

Jakie informacje uzyskam w czasie procesu?

Ofiara przestępstwa otrzyma wezwanie do stawienia się na rozprawie, jeżeli jej obecność jest niezbędna do wyjaśnienia okoliczności faktycznych sprawy lub jeżeli zgłosiła sądowi zamiar wniesienia roszczeń, których nie dochodzi prokurator.

Ofiara ma prawo do otrzymania – na wniosek – informacji o terminie i miejscu rozprawy oraz o wyroku wydanym w postępowaniu karnym.

Czy będę mieć dostęp do akt sądowych?

Tak. Osoba występująca w charakterze strony postępowania ma takie samo prawo dostępu do akt sprawy jak oskarżony. Co do zasady strona postępowania ma prawo do otrzymania informacji na temat treści dokumentów znajdujących się w aktach, w tym tych dokumentów, które nie są ogólnodostępne.

Ostatnia aktualizacja: 05/02/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.